

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3247/2018. (VII. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 2.Pf.20.726/2017/5. számú ítélete, valamint a Debreceni Járásbíróság 16.P.22.533./2016/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Magánszemély indítványozók személyesen eljárva alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő.
- [2] Az indítványozók – közösen előterjesztett beadványukban – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal éltek a Debreceni Törvényszék 2.Pf.20.726/2017/5. számú ítélete, valamint a Debreceni Járásbíróság 16.P.22.533./2016/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] Alkotmányjogi panaszuk alapjául az indítványozók előadták, hogy közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítása iránt terjesztettek elő keresetet, melyet az első fokon eljáró bíróság elutasított. Az indítványozók fellebbezéssel éltek, melyben további iratokat és új bizonyítékokat is benyújtottak, kifejezetten kérve azoknak a „másodfokú eljárásban mindenre kiterjedő értékelését” is. A másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú ítéletet helyben hagyta, mely az indítványozók számára hátrányos döntést eredményezett.
- [4] Az indítványozók ezt követően éltek alkotmányjogi panasszal, mivel álláspontjuk szerint a bíróság megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogukat.
- [5] A bíróság tájékoztatása szerint az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [6] Az indítványozók beadványukban kiemelték, hogy ügyük „1 év és 1 negyedévig húzódott I. és II. fokon.” Az eljárás során többször tettek kifogást az eljárás szabálytalanságai miatt, és az eljárás elhúzódása miatt is, közöttük a tisztességes eljáráshoz való jogaik megsértése miatt. Hangsúlyozták, hogy lényeges kérelmeiket, bizonyítékaikat nem vizsgálták meg, nem értékelték, indoklás nélkül figyelmen kívül hagyták, ezen túl az eljárás elhúzódott.
- [7] Az indítványozók utaltak az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozatára, kiemelve, hogy „a tisztességes eljáráshoz való jog követelményrendszere elismeri az indokolt bírói döntéshez fűződő alapvető jogot is”, melyet az Emberi Jogok Európai Bírósága is többször kimondott.
- [8] Emellett az indítványozók beidéztek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) több szakaszát, és a BDT2004.1085 számú döntést, miszerint: „az ítélet megfelelő indokolása nem pusztán formális kötelezettség, hanem ezen múlik az ítélet meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítania a való tényállás megállapításával és a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazásával. Az indokolási kötelezettség megsértése tehát a lényeges eljárási szabálysértések közé tartozik.”
- [9] Az indítványozók szerint „a bíróság az ítéletet teljes körűen indokolni köteles. Nem elfogadható az olyan indoklás, ami az egyes bizonyítékok tartalmát nem fejt ki, vagy általánosságban mozgó kifejezéseket helyez előtérbe, vagy a fentiek szerint előírt indoklás helyett homályos sejtések a bíróság részéről.”
- [10] Az indítványozók ezután részletesen kifogásolták az eljáró bíróságok által lefolytatott bizonyítási eljárást (az igénybevett bizonyítási eszközök körét, valamint az ezekből nyert bizonyítékokat és azok értékelését), számos megállapítást iratellenesnek tartanak, és úgy vélik, hogy az eljáró bíróságok nem tettek eleget az indokolási kötelezettségüknek.
- [11] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

- [12] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozók az alapul szolgáló ügyben peres félként vettek részt, rájuk nézve a támadott ítélet rendelkezést tartalmaz, egyedi érintettségük fennáll.
- [13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Debreceni Törvényszék 2.Pf.20.726/2017/5. számú ítéletét – a térítvevény tanúsága szerint – 2017. október 31. napján kézbesítették. Az alkotmányjogi panasz 2017. december 28-án – a törvényben meghatározott határidőben – érkezett az első fokon eljáró bíróságra.
- [14] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állították, mivel a bíróságok szerintük perdöntő bizonyítékokat nem vettek figyelembe, azokat nemcsak nem értékelték, de említést sem tettek ezekről, nem fejtették ki ugyanakkor az elfogadott bizonyítékok tartalmát. Az indítványozók álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz fűződő jogukat sérti, hogy az eljáró bíróságok nem megfelelően alkalmazták az eljárási törvény (régi Pp.) indokolási kötelezettségre vonatkozó szabályait. Nem adtak számot arról, hogy a felperesek kereseti kérelmét alátámasztó bizonyítékokat mint az ügy lényeges körülményeit miért hagyták figyelmen kívül. Továbbá nem vizsgálták meg kellő alaposággal a másodfokú eljárásban benyújtott új bizonyítékokat, valamint nem vették figyelembe az indítványozott tanúmeghallgatást.
- [15] Alkotmányjogi panaszukban az indítványozók megjelölték az Abtv. 27. §-át, mely az egyedi ügyben hozott bírósági döntés tekintetében feltételezett alaptörvény-ellenesség esetén terjeszthető elő. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan azonban a konkrét bírósági döntés vonatkozásában az indítványozók nem alaptörvény-ellenességet állítottak, hanem azt sérelmezték, hogy az eljáró bíróságok nem a kereseti kérelemnek megfelelő döntésre jutottak, a bizonyítási eljárás során igénybe vett bizonyítási eszközök körét, valamint a bíróságok által kialakított döntést megalapozó bizonyítékok értékelését kifogásolva a kereset elutasítását sérelmezték.
- [16] A tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás, ezen belül is a bizonyítékok értékelése az eljáró bíróságok ítélkező tevékenységének részét képezi. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján azonban az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét jogvitákban való ítélkezés, kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és kiküszöbölje az azt érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az indítványozók azonban alkotmányjogi panaszukban nem tártak fel olyan alaptörvény-ellenességet, mely a bírói döntés alkotmányossági szempontból történő vizsgálatát indokolná {lásd: 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3091/2013. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]; 3218/2015. (XI. 10.) AB végzés Indokolás [16]}.
- [17] Ezen túlmenően az indítványozók a tisztességes eljáráshoz való jog részeként az eljárás elhúzódását is kifogásolták. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az észszerű határidőn belüli eljáráshoz való jog sérelme tekintetében az Alkotmánybíróság több polgári ügy vonatkozásában is úgy foglalt állást, hogy az a bírói döntés érdemét nem befolyásolja. Az eljárás elhúzódása miatt bekövetkezett esetleges jogsérelem az alkotmánybírósági eljárásban nem orvosolható {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Az Alkotmánybíróság az ügy észszerű időn belül történő elbírálásának jogával összefüggésben külön is kiemelte, hogy „az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja.” Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet. Az ítéletek megsemmisítése révén viszont a bírósági eljárás újra kezdetét venné, ezáltal a per csak tovább húzódna. „A panaszos által sérelmezett pertartam, mint az adott pert jellemző körülmény olyan törvényességi szakkérdés, amelynek megítélése nyilvánvalóan nem tartozik az Alkotmánybíróság vizsgálódási körébe” {3174/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [20]}.

[18] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek nem felel meg, így annak befogadását, figyelemmel az 56. § (2) és (3) bekezdéseire, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontjára visszautasította.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/75/2018.

• • •